

59 חיוב מלקות, שהאוכל את גיד הנשה של קרבן עולה לוקה משום
60 איסור גיד.
61 **אִיכָא דְאָמְרִי** - ויש מפרשים את דברי רב פפא באופן אחר, שכן
62 **אָמַר רַב פֶּפְאָה, וְלֹא פְּלִיגֵי** - ולא נחלקו רבי חייה ורבי יוחנן, אלא
63 **כֵּן לְחַלְצוֹ** - להסיר את הגיד מן הירך קודם שמעלהו למזבח, ו**כֵּן**
64 **לְהַעֲלוֹתוֹ** למזבח לאחר שפירש מן הירך. רבי חייה שאמר, אין איסור
65 גיד הנשה נוהג בקדשים שאינם נאכלים, דיבר על חליצתו מן הירך,
66 וסובר שאין צריך לחלצו מן הירך קודם שמעלהו למזבח, אמנם רבי
67 יוחנן שאמר, איסור גיד נוהג גם בקדשים שאינם נאכלים, מדבר על
68 העלאתו למזבח, וסובר שאסור להעלותו למזבח בפני עצמו, אלא
69 רק כשהוא בתוך הירך בלבד.
70 **רַב נֶחֱמָן פְּרִי יִצְחָק אָמַר, לְהַעֲלוֹתוֹ פְּלִיגֵי** - להעלות את גיד הנשה
71 כשהוא בתוך הירך נחלקו רבי חייה ורבי יוחנן, ובמחלוקת שנחלקו
72 רבי ורבנן להלך, רבי חייה שאמר, אין איסור גיד הנשה נוהג בקדשים
73 שאינם נאכלים, סובר כרבי שמותר להעלותו למזבח כשהוא בתוך
74 הירך, אמנם רבי יוחנן שאמר, איסור גיד נוהג גם בקדשים שאינם
75 נאכלים, סובר כרבנן שאסור להעלותו למזבח אף כשהוא מחובר
76 לירך.
77 והיכן היא מחלוקת רבי ורבנן, **דְּתֵינְא** בברייתא, אמר הכתוב בפרשת
78 קרבן העולה (ויקרא ט ט) **'וְהִקְטִיר הִכְהֵן אֶת הַכֶּלֶם הַמִּזְבֵּחַ,** ומפסוק
79 זה יש לרבות את **הַעֲצָמוֹת** והגידים המתרים באכילה והפְּרִינִים
80 והַטְּלָפִים שאף אותם הכהן מקטיר על המזבח, **יְבֹול** הייתי אומר
81 **אֲפִילוּ פְּרִשׁוֹ הַגִּידִים** מן הבשר יקטירם, תלמוד לומר בקרבן עולה
82 **(דברים יב כז) 'וְעִשִּׂיתָ עֲלֵיהֶם הַבֶּשֶׂר וְהָדָם,'** את הבשר והדם תקטיר
83 אבל לא את השאר, **אִי בְּשַׂר וְדָם** - אם אתה אומר רק בשר ודם,
84 **יְבֹול** הייתי אומר **יְחָלוּץ גִּידִים וְעֲצָמוֹת** - שיסיר את הגידים
85 והעצמות מן הבשר, **וְיַעֲלֶה** רק את **הַבֶּשֶׂר לְגִבִי** (על המזבח,
86 תלמוד לומר **'וְהִקְטִיר הִכְהֵן אֶת הַכֶּלֶם הַמִּזְבֵּחַ,'** **הָא כִּיצַד** יתקיים
87 הכתוב **'וְהִקְטִיר הִכֵּל'** יחד עם הכתוב **'הַבֶּשֶׂר וְהָדָם,'** אלא אם היו
88 **מְחֻפְּרִין** הבשר והגידים עם הבשר **יַעֲלוּ** על המזבח, אבל אם
89 **פְּרִשׁוּ** העצמות והגידים מן הבשר, **אֲפִילוּ** אם פרשו רק **פְּרִאֲשׁוֹ** של
90 **מִזְבֵּחַ יִרְדּוּ** מן המזבח ולא יקטירם.
91 ומבררת הגמרא: **מֵאַן תִּשְׁמַעְתָּ לִיהֵא דְאָמַר** - מיהו התנא
92 ששמעת שסובר, שאם **פְּרִשׁוּ יִרְדּוּ** הרי זו דעת רבי **הֵיא**, **דְּתֵינְא**
93 בברייתא, אמר הכתוב בקרבן עולה **'וְהִקְטִיר הִכְהֵן אֶת הַכֶּלֶם** ומכאן
94 יש לרבות שמקטיר אף את **הַעֲצָמוֹת** והגידים והפְּרִינִים והַטְּלָפִים,
95 **וְאֲפִילוּ פְּרִשׁוֹ** מן הבשר, **וְהָא מַה אֲנִי מְקַיֵּים** מה שנאמר במקום
96 אחר **'וְעִשִּׂיתָ עֲלֵיהֶם הַבֶּשֶׂר וְהָדָם,'** ומשמע לכאורה שאינו מקטיר
97 את הגידים והעצמות. משיבה הברייתא: אין הכתוב בא למעט גידים
98 ועצמות שלא יקטירם, אלא הכתוב מדבר **בְּפוֹקְעֵץ** - בחתיכות בשר
99 שנתעכלו באש על המזבח ונפלו לארץ, **הָא כִּיצַד, עֵיבּוּלִי בְּשַׂר**
100 **שִׁנְפוֹ יִרְדּוּ אִתָּהּ מְחֻזְרֵי לְמִזְבַּח,** **וְאִי אַתָּה מְחֻזְרֵי עֵיבּוּלִי גִידִים**
101 **וְעֲצָמוֹת** שנפלו מן המזבח, זו דעת רבנן. **רַבִּי אוֹמַר, כְּתוּב אֶחָד**
102 **אוֹמַר 'וְהִקְטִיר הִכְהֵן אֶת הַכֶּלֶם הַרִיבָה,** ו**כְּתוּב אֶחָד אוֹמַר,**
103 **'וְעִשִּׂיתָ עֲלֵיהֶם הַבֶּשֶׂר וְהָדָם'** הרי זה **מִיַּעַם, הָא כִּיצַד,** אם הם
104 **מְחֻפְּרִין** הבשר וגידים ועצמות **יַעֲלוּ** למזבח, **פְּרִשׁוּ** מן הבשר **אֲפִילוּ**
105 **הם פרשו פְּרִאֲשׁוֹ** של **מִזְבֵּחַ יִרְדּוּ.** הרי מפורש בברייתא שרבי סובר
106 שאם פרשו העצמות והגידים מן הבשר אין מעלים אותם למזבח,
107 ונמצאת הברייתא הראשונה כשיטת רבי.
108 הגמרא מבארת את מחלוקת רבנן ורבי: **וְרַבְּנָן, מְחֻפְּרִין לֹא**
109 **אִיצְטְרִיךְ קְרָא לְרַבּוּי** - התורה בפסוק **'וְהִקְטִיר הִכְהֵן אֶת הַכֶּלֶם'** לא
110 הוצרכה ללמדנו שעצמות המחוברים לבשר יעלו למזבח, **מִיָּד**
111 **דְּהוּתָא** איאשה של עולה - שהרי זה כראש העולה שיש בו הבהרה
112 עצמת והוא קרב, אלא **כִּי אִיצְטְרִיךְ קְרָא לְפִרְשׁוֹ** - לכך הוצרך
113 הכתוב, ללמדנו שעצמות המתרים אפילו פרשו מן הבשר מעלים
114 אותם למזבח.
115 **וְרַבִּי, מְחֻפְּרִין דְּהִיתִירָא** - עצמות של היתר המחוברים לבשר,

1 **אֲלֵמָא אִיסוּר מוּקְדָּשִׁין קָדִים** - נמצא לפי דברי רבי יוחנן שאיסור
2 מוקדשין קדם לאיסור גיד הנשה, שהרי איסור מוקדשין הוא מיד
3 כשנוצר הולד ואיסור גיד הנשה הוא רק לאחר שנעשו בו גידיו.
4 מתרצת הגמרא: **אִף עַל גַּב דְּאִיסוּר מוּקְדָּשִׁין קָדִים, אִתִּי אִיסוּר**
5 **גִּיד חַיִּיל עֲלֵיהוּ** - אכן איסור מוקדשים בבהמה קודם לאיסור גיד
6 הנשה כיון שתחילה נעשה הבשר ורק אחר כך הגיד, אלא שמכיל
7 מקום יחול איסור גיד הנשה על בהמת המוקדשים, ואף שאין איסור
8 חל על איסור, שונה איסור גיד הנשה **שְׁבִין אִיסוּרוֹ נוֹהֵג בְּבִנְי נַח** -
9 גם בני יעקב אבינו היו מוזהרים עליו אף קודם שניתנה התורה, וכיון
10 שאיסורו חמור הוא, חל גם על בהמה שיש בה איסור מוקדשים.
11 מקשה הגמרא: **מֵאַן תִּשְׁמַעְתָּ לִיהֵא סְבָרָא** - מי שמעת שאומר
12 סברא זו שאיסור גיד הנשה נוהג בבני נח, הלא הוא **רַבִּי יְהוּדָה**
13 **(במשנה הל' ק) וְהָא מְתִינִין דְּלֹא בְּרַבִּי יְהוּדָה** - והרי משנתנו
14 אינה כדעת רבי יהודה, **דְּקִתְנִי** במשנתנו, גיד הנשה **נוֹהֵג בְּכֹהֵמָה**
15 **וּבַחֲתָה, בִּירְדָה שְׁל יִמִין וּבִירְדָה שְׁל שְׂמָאל,** ואילו רבי יהודה סובר (להלן
16 ע'x) שגיד הנשה אינו נוהג אלא בירך אחד.
17 מתרצת הגמרא: **הֵיא תִנְא** של משנתנו, **סְבָר לָהּ בְּנוֹתֶיהָ בְּתָדָא** -
18 סובר כרבי יהודה שגיד הנשה נוהג בבני נח, **וּפְּלִיגֵי עֲלֵיהֶ בְּתָדָא** -
19 וחולק עליו לענין ירך החייבת בגיד הנשה, וסובר שגיד הנשה נוהג
20 איסורו בשתי הירכות של ימין ושל שמאל.
21 מקשה הגמרא: **אִיסוּר דְּשִׁמְעַתָּ לִיהֵא לְרַבִּי יְהוּדָה** - היכן שמעת
22 שלדעת רבי יהודה איסור גיד חמור משום שנוהג איסורו בבני נח,
23 **בְּטַמְאָה דְּאִיסוּר לֹא** - זהו לגבי בהמה טמאה שאיסורה איסור לאו,
24 ומשום כך סובר רבי יהודה שאיסור גיד הנשה שנוהג גם בבני נח
25 חמור מאיסור טומאה וחל עליו, אבל אצל בהמת קדשים **דְּאִיסוּר**
26 **בְּרַת** - שאיסורה איסור כרת, **מִי תִשְׁמַעְתָּ לִיהֵא** - האם גם כזה שמעת
27 שרבי יהודה סובר שיחול עליה איסור גיד, וכיון שלא אמר רבי יהודה
28 כן, יתכן שסובר שאין איסור גיד הנשה חמור יותר מאיסור קדשים
29 ואף שנוהג איסורו בבני נח, ואי אפשר להוכיח מדברי רבי יהודה
30 שאיסור גיד הנשה יחול על בהמת המוקדשים.
31 לעיל (ט"ז) הגמרא הקשתה מה החדוש בדברי המשנה 'ובמוקדשין'
32 ותירצה שמשנתנו עוסקת בולדות קדשים, ואיסור גיד הנשה ואיסור
33 מוקדשין חלים בולד משעת יצירתו, ועל כך הקשתה הגמרא שהרי
34 משנתנו עוסקת בנפל שלא נקשרו אבריו בגידיו וכיון שאיסור
35 מוקדשין חל קודם לאיסור גיד לא יחול איסור גיד, ומתוך קושיא זו
36 נדחה תירוץ זה, וכעת הגמרא מביאה שני תירוצים אחרים. מתרצת
37 הגמרא: **אֵלָּא הָכָא בְּכֹהֵמָה עֲסֻקִין דְּבָרָהּ קָדוּשׁ** - אלא כאן
38 משנתנו עוסקת בבהמה מבכרת שהולד הנוול ממנה קדוש בקדושת
39 בכור רק ביציאתו מן הרחם, והתנא משמיענו שאף שאיסור גיד
40 הנשה אינו נוהג בשאר בהמת מוקדשים שהרי איסור מוקדשים קודם
41 בבהמה לאיסור גיד, מכל מקום יש בהמת מוקדשים שאיסור גיד
42 הנשה נוהג בו וכגון בהמת בכור.
43 תירוץ נוסף: **וְאִי בְּעִית אִימָא** - ואם תרצה אמור שמשנתנו אכן
44 עוסקת בולדות קדשים, אלא שהתנא של משנתנו סובר שוּלְדוֹת
45 **קְדָשִׁים בְּהוּיָתִין תָּן קְדוּשִׁים** - ביציאתן ממעי אמן הם קדושים,
46 ומשום כך איסור גיד הנשה ודאי קודם לאיסור מוקדשין, שהרי הוא
47 חל משעה שנוצר הגיד.
48 הגמרא מבררת באיזה קדשים חל איסור גיד: **אָמַר רַבִּי חֵיָא פְּרִי**
49 **יוֹסֵף, לֹא שָׁנוּ** חכמים במשנתנו שאיסור גיד חל במוקדשין, **אֵלָּא**
50 **בְּקְדָשִׁים הַנֶּאֱבָלִין** - חטאת ואשם הנאכלים לזכרי כהונה, ושלמים
51 הנאכלים לבעלים, **אֵבֶל קְדָשִׁים שְׂאִינָן נֶאֱבָלִין** - עולה הנשרפת
52 כליל, אין איסור גיד נוהג בהן, **וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, אֶחָד קְדָשִׁים**
53 **הַנֶּאֱבָלִין וְאֶחָד קְדָשִׁים שְׂאִין נֶאֱבָלִין,** איסור גיד נוהג בהן.
54 **אָמַר רַב פֶּפְאָה וְלֹא פְּלִיגֵי** - ולא נחלקו רבי חייה ורבי יוחנן, אלא **כֵּן**
55 **לְהַלְקוֹתָא** אם אבל את גיד הנשה, ו**כֵּן אֶת הַעֲלוֹתוֹ** למזבח. רבי חייה
56 שאמר, אין איסור גיד הנשה נוהג בקדשים שאינם נאכלים, דיבר על
57 העלאה למזבח, וסובר שאין איסור להקריב את גיד הנשה, אמנם רבי
58 יוחנן שאמר, איסור גיד נוהג גם בקדשים שאינם נאכלין, מדבר על

המשך ביאור למס' חולין ליום שבת קודש עמ' ב

- 1 הגמרא דוחה את הראיה שהביאה מהמשנה בפסחים: **אָמַר רַב**
- 2 **אִיקָא פֿר הַיְינָא, לְעוֹלָם אִימָא** [–אומר] לָהּ, **מִיפְשֵׁט פְּשִׁיטָא לִיה**
- 3 שירך של ימין הוא שאסרתו תורה, וְהַטַּעַם שְׁשׂוּרָף אֶת שְׁנֵיהֶם,
- 4 דְהָכָא בְּקִרְבָּן פֿסח **כְּמֵאֵי עֶסְקִינָן** – במה מדובר, **כְּשֶׁהוּבְרִי** – כשהיה
- 5 ידוע מתחילה איזה גיד הוא של ימין ואיזה הוא של שמאל, **וּלְכַסּוּף**
- 6 **נְתַעְרְבוּ** הגידים ואין ידוע איזה הוא האסור ואיזה הוא המותר, ולכך
- 7 שורף את שניהם.